

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/47/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6822200344
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6822200344.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci navrhovateľky F. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/XX, V., okres K., proti S. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXXX/X, V., okres K., o zrušenie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Revúca zo dňa 19. mája 2022, č. k.: 4Pc/3/2022 - 51, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľky na zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu zamietol (výrok I.) a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok II.).

2. Navrhovateľka sa návrhom na začatie konania, ktorý bol okresnému súdu doručený dňa 3. marca 2022, domáhala zrušenia vyživovacej povinnosti otca voči plnoletému synovi C. L.. Uviedla, že manželstvo účastníkov bolo rozvedené a S. L. bol zaviazaný na vtedy maloleté dieťa C. platiť výživné. Tvrdila, že otec si vyživovaciu povinnosť neplní. Syn je školopovinný, nie je osamostatnený, školné hradí iba ona, pričom je bez práce a z jej príjmu odnímajú sumu výživného. Navrhovateľka na pojednávaní tvrdila, že žiada zrušiť výživné z dôvodu, aby jej bol vrátený príjem, ktorý je jej krátený o výšku výživného na syna, ktorý žije s ňou v spoločnej domácnosti a je na internáte. Uviedla, že syn študuje na vysokej škole v F. štvrtý rok na pedagogickej fakulte. Keď bude zrušená vyživovacia povinnosť otcovi, vrátia jej príjem. Otec na pojednávaní uviedol, že s návrhom nesúhlasí, nakoľko výživné na syna pravidelne plní a v apríli 2022 syn ukončil vysokú školu pre psychické problémy a ďalej už nechce študovať. Zaevidoval sa na úrade práce a v súčasnosti býva už švagra, nakoľko matku nechce vidieť.

3. Vykonaným dokazovaním súd mal preukázať, že otec už plnoletému synovi C. L. pravidelne a platil výživné vo vyššej výške, ako ho súd určil. Súd však svoje rozhodnutie založil na skutočnosti, že navrhovateľka nemá aktívnu vecnú legitimáciu v tomto konaní, nakoľko do nadobudnutia plnoletosti bol otec povinný platiť súdom určené výživné k rukám matky, keď matka bola platobným miestom a prijímateľom výživného pre syna. V čase rozhodovania súdu jej syn však má už 23 rokov a je nositeľom práva, nakoľko je plnoletá osoba a je oprávnený poberať príjem - výživné od otca. Súd zdôraznil, že zrušenia vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa sa môže domáhať iba samotné plnoleté dieťa alebo osoba povinná, otec pri splnení hmotnoprávných podmienok. Matke takéto právo neprislúcha. Súd návrh pre nedostatok aktívnej legitimácie zamietol s poukazom na § 62 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine a § 156 CMP.

4. Proti rozsudku sa odvolala navrhovateľka. Zopakovala svoje tvrdenie, že manželstvo s otcom dieťaťa bolo rozvedené a tento bol zaviazaný platiť na jeho výživu 1.500 Sk mesačne. Tiež uviedla, že „odporca

sa vyjadril na pojednávani, že vždy platil včas a preukázal sa ako dôveryhodný. Boli predložené príjmové o vyplatení výživného. Matke to do rúk nevyplatil a vyjadril sa, že sme s tebou vybabrali“. Trvala na zrušení vyživovacej povinnosti. V replike zotrvala na svojich tvrdeniach, keď uviedla, že na pojednávani otec preukázal svoju čestnosť príjmovými položkami, hoci si myslí, že nevyplatil nič. So synom nekomunikoval s nestréva sa s ním.

5. K odvolaniu navrhovateľky sa vyjadril S. L., ktorý uviedol, že mu skončila vyživovacia povinnosť voči maloletému C. L., narodenému XX. novembra XXXX, nakoľko ukončil štúdium a je vedený v evidencii uchádzačov o prácu na ÚPSVaR v K., pobočka V..

6. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa ust. § 65, 66 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario CSP rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vo veci vykonal relevantné dokazovanie, vyvodil z neho správne a logické závery, pričom na takto zistený skutkový stav správne aplikoval uvedené právne normy.

9. Jedinou a podstatnou skutočnosťou vo veci je, že návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti, ku ktorej bol zaviazaný S. L., otec C. L., môže podať len účastník tohto vzťahu definovaný hmotným právom, ktorý má základ v okresnom súdom citovaným ustanovením § 62 ods. 1 ZR. Podľa Zákona o rodine obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť k deťom, pričom táto bola otcovi určená súdom. Bolo preukázané, že túto si aj riadne plnil. Po tom, ako dieťa nadobudlo plnoletosť, otec správne plnil synovi, nakoľko ide o plnenie na jeho výživu a teda patrí synovi, nie matke. Aj keď otec v čase, keď syn bol maloletý, plnil matke, výživné bolo určené synovi, nie matke dieťaťa.

10. Matka, ktorá zastupuje maloleté dieťa, nemôže mať protichodný záujem ako dieťa, pretože jej záujem je, aby otec výživné plnil. V danom prípade sa domáha toho, aby otec výživné synovi neplnil. Samozrejme, ide o nelogickú konštrukciu. V rozhodovanom prípade je oprávnená osoba z výživného plnoletá, koná za seba. Bolo preukázané, že zákonná povinnosť rodičov k dieťaťu, C. L. zanikla. Okresný súd správne vyslovil záver, že navrhovateľka nemá aktívnu legitímáciu na podanie návrhu, nakoľko zo vzťahu medzi otcom dieťaťa a dieťaťom pre ňu nevyplývajú žiadne práva ani povinnosti. Argumentácia navrhovateľky vo vzťahu k dávkam v hmotnej núdzi pre danú vec nie je relevantná.

11. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia podľa § 369 ods. 1 CSP a § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Návrh na náhradu trov odvolacieho konania účastníci nepodali.

12. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolať musieť byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).